

NARRACIÓ D'UN ACCIDENT

Josep PERARNAU I ESPELT

NARRACIÓ D'UN ACCIDENT, MORTAL?
SABADELL, 16 D'AGOST DEL 1438

Ni que només fos per la seva excepcionalitat (jo no recordo d'haver-ne trobat cap d'altre de semblant), em penso que es justificaria de publicar el document que segueix. No en deuen existir gaires que descriguin un accident succeït durant un joc (,burlant', és el verb emprat almenys dues vegades) de dos xicots joves i en el qual el pacient reconegui que tota la culpa fou seva i que el company de jocs no en tingué cap. No sembla que després hom fés constar el desenllaç, segurament perquè després de la declaració d'En Salvador Torra ja no hi havia lloc per a una intervenció judicial i, almenys legalment, l'afer era tancat.

Sabadell, Arxiu Històric,
E-24, f. 62r-v

[1438], agost 16

Salvador Torra, accidentat el dia abans, «de què stà al juý de Déu», declara davant batlle i notari de Sabadell que l'accident no fou intencionat i que el causant no és culpable.

(A E-25, f. 16r hi ha aquesta anotació: «Die sabbati, decima sexta mensis augusti anno predicto [1438]. Ista die continuatur instrumentum ,de-sanculpacionis', quam Salvator Torra, infirmus, fecit a·N Jacmet Ram, de Rexach, «del colp que té a jonoy, de què stà al juý de Déu». Fiat largo modo. Est in [nota *canc*] libro largo modo»).

Noverint universi. Quod die sabbati, sexta decima die mensis augusti anno a Nativitate Domini millesimo quadringentesimo tricesimo octavo, in presencia mei, Johannis de Molis, notarii infrascripti, et in presentia etiam venerabilis Anthonii Perets, baiuli Sabadelli, Petri Guanta, Johannis de Campos et Gasparis Soler, sartoris dicte Ville, testium ad hec specialiter vocatorum et assumptorum:

«En Salvador Torra, de la parròquia de Sant Julià d'Altura del terme de Terraça, per cas fortuït, qui li és vengut, jahent al lit dins la casa d'En Johan Torra, germà seu, de la dita vila de Sabadell, explicant lo dit cas fortuït qui li és esdevengut en esta manera, dient: que ir, que fou divendres, a quinze del present mes d'agost, stant en casa d'En Coll de Muntcada ab En Jacmet Jam, companyó seu, de parròquia de Sent Pere de Rexach, del terme de Muntcada, e prenent-se a burlar abdosos, tinent lo dit Salvador Torra un coltell en la mà, e lo dit Jacmet Jam un ganivet, e signant-se la un al altre ab les ferrusses, lo dit Salvador Torra [f. 62v] donà primer un colp, burlant, al dit Jacmet Jam, de què-l naffrà primer e ferí-l en un dit de la mà ab lo dit coltell, e féu-li caura lo dit ganivet, que tenia en la mà, e lo dit ganivet sortí e farí lo dit Salvador Torra de punta en lo polç del jonoy squerra, del qual colp stà al juý de Déu, per morir. E lo dit Salvador Torra, vahent-se mort e star al juý de Déu, dix més devant lo dit honrat balle e los dits testimonis tals paraules o semblants: Senyors, prech-vos qu'em fassau testimoni com jo desencolpa d'aquest colp, que he pres per ma follia, lo dit Jacmet Jam, car és stat de mala ventura mia, e sé que pus greu sap a ell que a mi; per què, no-m té colpa ninguna de res ni vull que li-n sia fet mal ni dampnatge negú. E d'açò us requir, senyors, qu'em fassau testimoni. E vós, N'escrivà, que me'n leveu carta com jo-l absolch de tota colpa, que no-m té gens».

Quibus oblati, protinus dictus Salvator Torra requisivit sibi et aliis, quorum intersit, de predictis omnibus fieri et tradi publicum seu publica instrumenta per me dictum et infrascriptum notarium, ad habendum memoriam rei geste in futurum.

Que fuerunt acta die, loco, mense et anno predictis, presente me, dicto notario, et testibus supradictis.

Barcelona, maig del 1993

Josep PERARNAU I ESPELT

DOCUMENTS RELATIUS ALS PAÏSOS CATALANS
EN ELS REG. VAT. 402-403

Aquestes pàgines tenen un origen accidental, de feliç escaiença.

El meu bon amic, fra Cesare Cenci, framenor, treballa des d'anys en la continuació d'una d'aquelles grans obres, la realització de les quals és obra de segles: el *Bullarium Franciscanum*, del qual ha publicat recentment un